

РЕШЕНИЕ

№ 81

гр. Бургас, 18.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Илияна Т. Балтова
Янко Н. Новаков

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Янко Н. Новаков Въззивно гражданско дело
№ 20242000500052 по описа за 2024 година

Производството е по чл. 258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс.

По гражданско дело по № 2520/2020 г. на Окръжен съд – Бургас ишците **С. Й. Д.** с ЕГН ***** и **К. Й. Й.** с ЕГН ***** със съдебен адрес: гр. К., ул. „Сл.“ № 6, офис 10 - адв. П. К. са предявили против **„ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Тр.“, пл. „П.“ № 5 иски по чл. 432 от КЗ за заплащане на обезщетения за неимуществени вреди (болки и страдания), претърпени от всеки ищец поради смъртта на Ст. Д. Й.а с ЕГН ***** (майка на ишците), настъпила на *****2017 г. в резултат на непозволено увреждане, извършено от лицето В. Е. А. с ЕГН ***** от гр. Ямбол при управление на лек автомобил „Рено Меган Сценик“ с рег. № ***** (застрахован при ответното дружество по договор за застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“) в гр.Бургас на ГП 1-6, в района на км 488, както следва: суми от по 120000 лева като част от общо дължимите обезщетения от по 200000 лева, ведно със законната лихва от 01.07.2017 г. до окончателно изплащане.

С Решение № 260015 от 28.11.2023 г. по цитираното дело Бургаският окръжен съд е уважил претенциите частично като е присъдил в

полза на ищците обезщетения от по 12000 лева, ведно със законната лихва от 23.08.2023 г. В останалата им част претенциите са отхвърлени. В съответствие с постановения резултат в полза на страните са присъдени съдебноделоводни разноски.

В производството е участвал Г. ф. с ЕИК *****, с адрес: гр. София, ул. „Гр. Игн.“ № 2, ет. 4, конституиран като трето лице – помагач на ответника.

Ищците са подали въззивна жалба против решението в следните части:

I. В частта, с която е отхвърлен искът на С. Й. Д. над присъдения размер на главницата от 12000 лева до горницата от 120000 лева като част от 200000 лева, както и в частта, с която е отхвърлен искът за законната лихва, дирена от 01.07.2017 г.;

II. В частта, с която е отхвърлен искът на К. Й. Й. над присъдения размер на главницата от 12000 лева до горницата от 120000 лева като част от 200000 лева, както и в частта, с която е отхвърлен искът за законната лихва, дирена от 01.07.2017 г.

В жалбата са изложени оплаквания за неправилност на решението, които се свеждат до следното:

Присъдените обезщетения в полза на ищците били занижени и не съответствали на критерия за справедливост по чл. 52 от ЗЗД и трайната съдебна практика.

Не били съобразени събраните по делото доказателства за установени изключително близки отношения между пострадалата и ищците.

Неправилно била приета степен на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата в размер на 90%

Съдът кредитирал безрезервно заключението по автотехническата експертиза относно конкретния механизъм на ПТП, която била своевременно оспорена, доколкото противоречала на установеното с влязла в сила присъда, с която деликтът е признат за престъпление. Изводите относно твърде високата степен на съпричиняване били необосновани и не се подкрепяли от събраните доказателства.

Неправилно били отхвърлени исканията на ищците за представяне на доказателства по реда на чл. 190 и 192 от ГПК за уведомяването на застрахователя за процесното ПТП от страна на застрахования. В тази връзка

били направени погрешни изводи относно началния момент на дължимите лихви за забава. Затова тези доказателствени искания се поддържат пред въззивната инстанция по реда на чл. 266, ал. 3 от ГПК.

Ответникът ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД е оспорил жалбата с нарочен писмен отговор.

Размерите на обезщетенията били правилно определени съгл. чл.52 вр. чл. 45 от ЗЗД и били коректно намалени съгл. чл. 51, ал. 2 от ЗЗД поради значително съпричиняване на вредите от пострадалата.

Тъй като с доклада на първоинстанционния съд по чл. 140 от ГПК не били дадени надлежни указания във връзка с установяването на релевантните факти разпределил коректно доказателствената, ответникът настоява за допускане на гласни доказателства – двама свидетели, които да бъдат разпитани във въззивното производство. Единият от тях е прекият причинител на увреждането.

Третото лице - помагач Г. ф. – гр. София не е изразило становище по жалбата.

Бургаският апелативен съд се е произнесъл по допустимостта на жалбата с определение от 14.02.2024 г. С този акт са уважени единствено исканията за събиране на доказателства относно уведомяването на застрахователя за процесното ПТП от страна на застрахования, които са били необосновано отхвърлени от първоинстанционния съд. В тази връзка ответникът ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД е депозирал нарочно писмено становище (л.75), че е бил уведомяван за събитието на 26.06.2017 г. Останалите искания за събиране на нови доказателства във въззивното производство са били отхвърлени поради липсата на предпоставките по чл. 266, ал. 2 и 3 от ГПК.

По съществото на спора:

Ищците С. Д. и К. Й. са предявили против ответника „ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД искове по чл. 432 от КЗ за заплащане на обезщетения от 120000 лева като част от 200000 лева за неимуществени вреди (болки и страдания), претърпени от поради смъртта на майка им Ст. Й.а (на 67 г.), настъпила на ****2017 г. в резултат на непозволено увреждане, извършено от лицето В. А. от гр. Ямбол при управление на лек автомобил „Рено Меган Сценик“ с рег. № ***** (със сключена застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ при ответника) в гр. Бургас, на ГП 1-6, в района на км 488, ведно със законната лихва от 01.07.2017 г.

Исковата молба е подадена по пощата на 22.10.2020 г. Претенциите са описани съгласно изменението им по чл. 214 от ГПК, прието от първоинстанционния съд с протоколно определение от 30.10.2023 г.

Понеже по НОХД № 894/2020 г. на ОС – Бургас делинквентът В. А. е бил обвинен в извършване на престъпление против транспорта по Глава XI, Раздел II от НК, на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 от НК исковото производство е било спряно до приключване на наказателния процес.

С Присъда № 1 от 10.05.2022 г. на въззивната инстанция (по ВНОХД № 222/2021 г. на АС – Бургас) А. е признат за виновен в извършване на престъпление чл. 343, ал. 3, б. „б“, предл. I, вр. ал. 1, б. „в“, вр. чл. 342, ал. 1 от НК за това, че при управление на застрахования автомобил „Рено Меган Сценик“ нарушил правилата за движение по чл. 20, ал.2, изр. II от ЗДвП и по непредпазливост причинил смъртта на наследодателката на ищите Ст. Д., управлявала лек автомобил „Фиат Пунто“ с рег.№ ***** КМ, и на още четири лица, пътуващи с нея - Ир. В., Ян. Б., А. А. и Ив. Ив..

Присъдата е потвърдена от касационната инстанция с Решение № 191 от 23.05.2023 г. по н.д. № 819/2022 г. на ВКС, III нак. отд.

Наказателното дело е приложено. Ищите са участвали в този процес като частни обвинители.

Механизмът на ПТП е подробно установен от наказателния съд:

На *****2017г., след 13:30 часа В. А. предприел пътуване от Бургас за Ямбол със служебен автомобил „Рено Меган Сценик“ с рег. № *****, собственост на „Б.“ ЕООД. Излязъл през западния изход на града в посока кв. „В.“ с намерение да се включи през едноименния пътен възел към автомагистрала „Тракия“. Пътят имал двулентови платна за движение във всяка посока, разделени от двойна мантиanela. Участъкът бил прав, равен и сух. Било слънчево с отлична видимост. А. управлявал автомобила със скорост 90 км/ч. – в рамките на ограничението. В района на бензиностанция „Р.“ той изпреварил товарен автомобил и продължил движението си в лявата лента с намерение да изпревари и лек автомобил „Опел Корса“, движещ се по-напред в дясната лента със скорост от 73,01 км/ч., управляван от лицето Яв. С. (разпитан като свидетел от наказателния съд).

По същото време пострадалата Ст. Й.а шофирала с лек автомобил „Фиат Пунто“ с рег. № ***** (в който имало четирима пътници), излизайки от кв. „В.“ в посока към центъра на Бургас. Движела се по двупосочен път (с по една лента за всяка посока), който се разделял на две платна – едното с дясна

лента за включване към автомагистралата за София и лява – за продължаване към Бургас, а другото с две ленти за насрещно движение. Като игнорирала поставения при разделението пътен знак „Г9“ - „Премини отдясно на знака“ и последващ забранителен знак Й.а навлязла в лявата лента на платното за насрещно движение. Движела се със скорост 77,62 км/ч. След 300 метра тя била пресрещната от лек автомобил „Опел Вектра“, управляван от Д. М. (свидетел по наказателното дело). Той подал звуков сигнал с клаксон и й присветнал с фаровете, за да я предупреди, че създава опасност за движението, но тя не реагирала. Така изминала в насрещното платното 1705 метра, без да намали скоростта. Накрая срещу нея се оказал автомобилът на А., който предприемал изпреварване на движещия се в дясната лента л.а. „Опел Корса“. Едва на разстояние от 150,38 метра А. е можел да възприеме, че колата на пострадалата се движи срещу него. Трябвало да реагира светкавично с намаляване на скоростта и отказ от маневрата за изпреварване, но не сторил това. Пострадалата продължила със същата скорост и в последния момент се опитала да отклони автомобила си вдясно, но без успех. Последвал фронтален и ексцентричен силен удар между двете коли. Фиатът се завъртял хоризонтално и се преобърнал. В резултат Й.а и спътниците й загинали.

На основание чл. 300 ГПК влязлата в сила присъда следва да бъде зачетена относно авторството престъпното деяние, връзката му със съставомерния резултат и виновността на дееца.

Поради спецификата на инцидента с две насрещно движещи се превозни средства наказателният съд подробно е изследвал поведението на водача А. и на пострадалата Й.а. В мотивите на влязлата в сила присъда е подчертано, че въпреки установената вина на подсъдимия, основна причина за произшествието е навлизането на Й.а в платното за насрещно движение в нарушение на два пътни знака. Тя изминала така 1705 метра, без да осъзнава грешката си и без каквато и да е адекватна реакция. Не намалила скоростта и не отклонила достатъчно автомобила си, за да се избегне катастрофата.

Пред първоинстанционния съд е изслушана автотехническа експертиза, която пресъздава по сходен начин механизма на ПТП.

Експертът е допуснал също, че табела, поставена на 160 метра преди коментирания по-горе знак „Г9“ на ПВ „В.“, указваща движение за Бургас направо, е подвела пострадалата да навлезе в платното за насрещно движение. Тези указания обаче са свързани с разделянето на пътя на отделни ленти за София и Бургас и би трябвало да се интерпретират наред с

предписанията на останалите пътни знаци. Липсват обективни данни за грешна пътна сигнализация. Затова предположенията на вещото лице не могат да бъдат възприети.

Общите разсъждения на същия експерт, че водачът А. нямало как да предотврати инцидента, не следва да се кредитират, тъй като противоречат на установеното с влязла в сила присъда.

Не почиват на доказателствения материал изводите на първоинстанционния съд, че пострадалата е шофирала без светлини и че тя била предупреждавана от повече от един участник в движението за навлизането ѝ в насрещното платно.

При така изяснената фактическа обстановка и с оглед предявеното възражение по чл. 51, ал. 2 от ЗЗД настоящият състав приема, че загиналата при произшествието наследодателка на ищците има съществен принос за настъпване на вредоносния резултат, равняващ се на 80%.

Пред първоинстанционния съд са изслушани свидетелите Р. Й.а и Ин. Г. относно болките и страданията, претърпени от ищците поради смъртта на майка им. При определянето на пълните размери на компенсациите са отчетени всички релевантни обстоятелства – вкл. близостта на връзката, възрастта на лицата и икономическите условия в страната. Спазени са критериите за справедливост по чл. 52 от ЗЗД. Затова настоящата инстанция възприема формираните изводи относно пълните размери на компенсациите: по 120000 лева за всеки ищец.

След прилагане на редукцията от 80 % поради каузалния принос на пострадалата по чл. 51, ал. 2 от ЗЗД обезщетенията се свеждат до 24000 лева. Първоинстанционният съд е занижил погрешно компенсациите на 12000 лева, прилагайки по-висока степен на съпричиняване от 90 %.

Няма спор, че за автомобила, с който е извършено увреждането, е била сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ с ответното дружество.

Застрахователят отговаря за вредите на основание чл. 432 от КЗ вр. чл. 45 от ЗЗД. Претенция по реда на чл. 380, ал. 1 от КЗ е била отправена на 04.08.2020 г.

Ето защо претенциите по чл. 432, ал. 1 от КЗ следва да бъдат уважени частично като в полза на ищците се присъдят обезщетения от по 24000 лева.

Съгласно разпоредбата на чл. 429, ал.3 от КЗ застрахователят дължи лихви върху обезщетенията считано от уведомяването му от застрахования по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ или от предявяването на претенциите на ишците по реда на чл. 380 от КЗ – според по-ранната дата.

Видно от представеното пред настоящата инстанция становище (л. 75), застрахователят е бил уведомен по реда на чл. 430, ал. 1 от КЗ на 26.06.2017 г. Претенцията по чл. 380 от КЗ е с много по-късна дата.

Следователно ответното дружество дължи лихви от 26.06.2017 г.

По повод възражението за изтекла погасителна давност за лихвите:

Давността е тригодишна съгл. чл. 111, б. „в“, предл. II от ЗЗД. Исковата молба е подадена по пощата на 22.10.2020 г.

В случая е необходимо да бъде взето предвид спирането на давността по време на въведеното в страната извънредно положение между 13 март и 13 май 2020 г. (съгл. чл. 3, т. 2 от ЗМДВИПОРНСПП) и възстановяването на течението ѝ считано от 21 май 2020 г. по силата на § 13 от ПЗР към ЗИД на Закона за здравето, обн. ДВ, бр. 44 от 13.05.2020 г. При тази уредба давност не е текла в разстояние на 69 дни. При това положение погасени по-давност се явяват лихвите преди 13.08.2017 г.

Затова върху главниците от по 24000 лева се дължат лихви от 13.08.2017 г. до окончателно изплащане.

Първоинстанционният съд неправилно е присъдил лихви от 23.08.2023 г.

Изложеното налага отмяна на обжалваното решение в следните части:

- в частта, с която са отхвърлени исковете на С. Д. и К. Й. за присъждане на обезщетения по чл. 432, ал. 1 от КЗ над присъдените размери на главниците от по 12000 лева до горниците от по 24000 лева ведно със законните лихви от 23.08.2023 г. до окончателно изплащане;

- в частта, с която са отхвърлени исковете за законни лихви върху главниците от по 24000 лева за периода от 13.08.2017 г. до 23.08.2023 г.

Вместо това ответникът следва да бъде осъден да заплати на ишците:

- допълнителни обезщетения за неимуществени вреди от по 12000 лева (като разлики между присъдените с обжалваното решение размери от

по 12000 лева и дължимите размери от по 24000 лева) ведно със законните лихви от 23.08.2023 г. до окончателно изплащане;

- законните лихви върху главниците от по 24000 лева за периода от 13.08.2017 г. до 23.08.2023 г.

В останалата част решението трябва да се потвърди.

По дължимите такси и разноски:

На основание чл. 83, ал.1, т.4 от ГПК с влизането в сила на присъдата по приложеното наказателно дело ищците са освободени от задължението за внасяне на държавна такса.

С обжалвания акт не е присъдена никаква такса в тежест на ответника.

Дължимите от тази страна такси възлизат на 1920 лева за първоинстанционното разглеждане на делото и на 480 лева – за въззивното производство (според обжалваемия интерес).

Ищците са представлявани безплатно от адв. П. К., поради което на нея ѝ се дължи възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗА. Съобразно постановения резултат размерът му възлиза на 3464 лева за първоинстанционното разглеждане и на 2202 лева – за въззивното. Изчисленията са направени на базата на цената на иска, обжалваемия интерес (с включване на лихвите до завеждането на делото) и произнасянето на съда.

С обжалваното решение е била присъдена част от дължимото възнаграждение за първа инстанция - 3072 лева, което налага в тежест на ответника да бъде възложена разликата от 392 лева.

Ищците са били осъдени да заплатят на ответника разноски от 337,50 лева. С оглед постановения резултат тази сума следва да бъде редуцирана до 300,66 лева.

Ответникът претендира юрисконсултско възнаграждение от 100 лева пред настоящата инстанция. С оглед изхода на спора съдът присъжда в полза на тази страна 86,67 лева.

Мотивиран от горното, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260015 от 28.11.2023 г. по гражданско дело № 2520/2020 г. на Окръжен съд – Бургас в следните части: В ЧАСТТА, с която

са отхвърлени исковете на **С. Й. Д.** с ЕГН ***** и **К. Й. Й.** с ЕГН ***** със съдебен адрес: гр. К., ул. „Сл.“ № 6, офис 10 - адв. П. К. против **„ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Тр.“, пл. „П.“ № 5 за заплащане на обезщетения по чл. 432, ал. 1 от КЗ за неимуществени вреди поради смъртта на майка им Ст. Д. Й.а, настъпила на *****2017 г. в резултат на непозволено увреждане, извършено от лицето В. Е. А. от гр. Ямбол при управление на лек автомобил „Рено Меган Сценик“ с рег. № ***** (със сключена застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ при ответника) над присъдените размери на главниците от по 12000 лева до горниците от по 24000 лева ведно със законните лихви от 23.08.2023 г. до окончателно изплащане; В ЧАСТТА, с която са отхвърлени исковете за законни лихви върху главниците от по 24000 лева за периода от 13.08.2017 г. до 23.08.2023 г.; В ЧАСТТА, с която ищците **С. Й. Д.** и **К. Й. Й.** са осъдени да заплатят на **„ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД** разноски за първоинстанционното разглеждане на делото над размера от 300,66 лева до горницата от 337,50 лева.

Вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА **„ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Тр.“, пл. „П.“ № 5 да заплати на **С. Й. Д.** с ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. К., ул. „Сл.“ № 6, офис 10 - адв. П. К.: сумата от 12000 (дванадесет хиляди) лева, представляваща допълнително обезщетение за неимуществени вреди (*като разлика между присъдения с обжалваното решение размер от 12000 лева и дължимия размер от 24000 лева*) ведно със законната лихва считано 23.08.2023 г. до окончателно изплащане, както и законната лихва върху обезщетението от 24000 лева за периода от 13.08.2017 г. до 23.08.2023 г.

ОСЪЖДА **„ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Тр.“, пл. „П.“ № 5 да заплати на **К. Й. Й.** с ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. К., ул. „Сл.“ № 6, офис 10 - адв. П. К.: сумата от 12000 (дванадесет хиляди) лева, представляваща допълнително обезщетение за неимуществени вреди (*като разлика между присъдения с обжалваното решение размер от 12000 лева и дължимия размер от 24000 лева*) ведно със законната лихва считано 23.08.2023 г. до окончателно изплащане, както и законната лихва върху обезщетението от 24000 лева за периода от 13.08.2017 г. до 23.08.2023 г.

ОСЪЖДА **„ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Тр.“, пл. „П.“ № 5 да

заплати на **П. Д. К.** с ЕГН ***** - адвокат със съдебен адрес гр. К., ул. „Сл.“ № 6, ет.4, офис 10 сумата от 392 (триста деветдесет и два) лева, представляваща допълнително възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата за процесуално представителство на ищите С. Й. Д. и К. Й. Й. пред първата инстанция *(като разлика между присъдения с обжалваното решение размер от 3072 лева и дължимия размер от 3464 лева)*.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260015 от 28.11.2023 г. по гражданско дело № 2520/2020 г. на Окръжен съд – Бургас В ОСТАНАЛАТА ОБЖАЛВАНА ЧАСТ.

ОСЪЖДА „ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Тр.“, пл. „П.“ № 5 да заплати на **П. Д. К.**, ЕГН ***** - адвокат със съдебен адрес гр. К., ул. „Сл.“ № 6, ет.4, офис 10 сумата от 2202 (две хиляди двеста и два) лева, представляваща възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата за процесуално представителство на ищите С. Й. Д. и К. Й. Й. пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА **С. Й. Д.** с ЕГН ***** и **К. Й. Й.** с ЕГН ***** със съдебен адрес: гр. К., ул. „Сл.“ № 6, офис 10 - адв. П. К. да заплатят на **ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД, ЕИК *******, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Тр.“, пл. „П.“ № 5 юрисконсултско възнаграждение за представителство пред въззивната инстанция в размер на 86,67 лева (осемдесет и шест лева и шестдесет и седем стотинки).

ОСЪЖДА „ЗЕАД „Б. В. Ин. Гр.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Тр.“, пл. „П.“ № 5 да заплати по транзитната сметка на Апелативен съд – Бургас държавна такса за първоинстанционното разглеждане на делото в размер на 1920 (хиляда деветстотин и двадесет) лева, както и държавна такса за въззивното разглеждане на делото в размер на 480 (четиристотин и осемдесет) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____

